

Pomoc do 48 hodin a nové programy, Péče o duševní zdraví slaví 30 let

1.9.2025 - | Krajský úřad Pardubického kraje

Začínali v několika lidech a jedné pardubické kanceláři. Dnes tvoří páteční síť podpory pro lidi s vážným duševním onemocněním i jejich rodiny napříč východními Čechami. Každoročně podpoří přes 1 500 lidí. Péče o duševní zdraví, jedna z nejvýraznějších organizací v oboru, slaví 30 let a oznamuje další dva významné kroky vpřed: zavedení včasné intervence pro mladé lidi a rozšíření podpory pro osoby s duální diagnózou (tedy pro ty, kteří se potýkají i se závislostí).

„Jsme přesvědčeni, že všichni lidé mají být přijímáni s respektem k jejich jedinečnosti, a proto se neustále snažíme naši podporu rozvíjet. Cílem je, aby i lidé, kterým do života vstoupilo vážné duševní onemocnění, mohli žít doma, nikoliv za zdí nemocnice,“ říká ředitel Péče o duševní zdraví Petr Pavlíček.

Páteří organizace jsou tzv. centra duševního zdraví (CDZ). Multidisciplinární týmy, ve kterých spolupracují psychiatři, psychologové, sociální pracovníci, zdravotní sestry a peer konzultanti. Podpora se odvíjí od potřeb konkrétního člověka. Za lidmi domů jezdí i lékaři.

„Podle aktuálních dat čekají lidé na vyšetření u psychiatra klidně i 10 týdnů, a to je dlouhá doba, během které se stav může výrazně zhoršit. My na kontakt reagujeme do 48 hodin,“ dodal Pavlíček.

Paní L. se na tým CDZ obrátila krátce po hospitalizaci. Byla nejistá, obávala se návratu domů. Tým CDZ s ní postupně obnovil denní režim, pomohl s domácností a podpořil ji při obnovování kontaktů s rodinou. Dnes žije sama, zvládá každodenní věci, pravidelně dochází k lékaři a znovu navštěvuje keramický kroužek, který jí dříve přinášel radost.

Panu M. vstoupilo duševní onemocnění do života, když studoval střední školu. Po hospitalizaci jeho maminka kontaktovala CDZ. Tým nejprve pomáhal M. s dodržováním léčby, vysvětloval jemu i rodičům, co se děje a co jednotlivé projevy nemoci znamenají. Po společné dohodě přišel důležitý krok: M. se přestěhoval do tréninkového bytu. Zpočátku ho pracovníci navštěvovali každý den, pomáhali mu vést domácnost, vařit, řešit úřední záležitosti. Postupně přebíral více odpovědnosti, nakonec si podal žádost o městský byt a uspěl. Začal chodit na skupinové aktivity a dochází do chráněného zaměstnání.

V současné době organizace otevírá dvě zásadní témata:

Duální diagnózy: kombinace duševního onemocnění a závislosti. Tým připravuje integrovaný přístup, který klientům nabídne bezpečnou a funkční podporu, aniž by museli „přebíhat“ mezi službami. Cílem je, aby člověk s duální diagnózou získal koordinovanou podporu v jednom místě – bez zbytečného stresu a komplikací.

Early intervention (včasná intervence): první specializovaný tým PDZ bude působit v Pardubicích. Bude podporovat mladé lidi, kteří se setkávají s prvními projevy vážného duševního onemocnění. Často jde o období, kdy je obtížné potíže pojmenovat, rodina i samotný člověk tápou, kam se obrátit a co dělat dál.

„Když se podaří pomoci včas, šance na zotavení jsou mnohem vyšší. Včasná podpora může znamenat, že mladý člověk dokončí školu, udrží si přátele nebo začne pracovat – a to jsou momenty, které

zásadně ovlivní celý život," vysvětluje Pavlíček.

Rozvoj i s podporou kraje

Rozvoj CDZ by nebyl možný bez spolupráce s kraji. Pardubický kraj nedávno sehrál klíčovou roli při rozjezdu center duševního zdraví, jedním z nich bylo i CDZ v Ústí nad Orlicí, kde poskytuje služby Péče o duševní zdraví.

„Pardubický kraj systémově podporuje rozvoj služeb pro osoby s duševním onemocněním. Mimořádnou dotaci kraj poskytl také na rozjezd CDZ v Ústí nad Orlicí a ve Svitavách. Díky tomu máme nyní CDZ v každém okrese našeho kraje,“ uvádí Pavel Šotola, náměstek hejtmana Pardubického kraje zodpovědný za sociální péči a neziskový sektor.

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/130029/pomoc-do-48-hodin-a-nove-programy-pecce-o-dusevni-zdravi-slavi-30-let>